

מה שישראל יכולה ללמוד מפורטוגל

במשך כרבע מאה, פורטוגל נאנקה תחת גירעונות תקציביים ואף היתה על סף פשיטת רגל. הפתיחות שלה להגירה ולתיירות הביאה לצמיחה כלכלית ולהפיכתה ליעד תיירותי מוביל

עו"ד אדם ידיד 01.06.18 07:17

במשך שנים, כלכלת פורטוגל הייתה בלתי-יציבה. במשך כרבע מאה, המדינה נאנקה תחת גירעונות תקציביים, ואף שויכה למדינות ה-PIGS (פורטוגל, איטליה, יוון וספרד) שנקלעו לחובות חיצוניים גבוהים ועמדו בפני קשיים רבים עד שהיה חשש שהמדינות הללו יתקשו להחזיר את חובותיהן. בשנת 2011 הייתה פורטוגל על סף פשיטת רגל.

לאחרונה חל שינוי; ממשלת פורטוגל בישרה על סיומו של עידן הגירעונות התקציביים, והמדינה אף עתידה לרשום עודף תקציבי, הישג שלא זכור שם זה זמן רב. בשנה שעברה, אף הסיר האיחוד האירופי את פורטוגל מרשימת המדינות שנמצאות בסיכון כלכלי. נהוג לומר כי "להצלחה אבות רבים", וכך גם במקרה הזה - ישנם כמובן לא מעט גורמים המבקשים לקחת קרדיט על הצמיחה. אולם, נקודה שחוזרת בקרב אנשי מקצוע רבים בפורטוגל, היא הפתיחות של המדינה בשנים האחרונות להגירה ולתיירות, שהכניסה למדינה כסף זר, ויצרה פלורליזם.

קראו עוד בכלכליסט:

- [שוק הנדל"ן בליסבון לוחט - בעקבות השקעות זרות](#)
- [כריסטיאנו רונלדו יממן טיפול רפואי של נפגעי השריפות בפורטוגל](#)
- [מחלוקת על סובסידיות: 10 חברות כתיבות ביטוח למנוחה לפני הכניסה למנוחה](#)

בינואר 2015, 520 שנים אחרי גירוש יהודי פורטוגל, אישרה ממשלת פורטוגל הענקת אזרחות ודרכון לצאצאי היהודים שגורשו ממנה. כשנה וחצי לאחר מכן החל משרד הפנים המקומי לאשר אזרחויות לישראלים. זו "הזווית הישראלית", אבל בהסתכלות רחבה יותר - זהו צעד המציג את המדיניות בה בחר הממשל בפורטוגל, את המסר של הפתיחות וקבלת האחר, שרלוונטיים לא רק אלינו. משיחותי עם אנשי ממשל פורטוגליים, עם אזרחים בפורטוגל ועם ישראלים שסייעתי להם בהוצאת אזרחות, אני שומע כי הרב-תרבותיות, הפתיחות לתרבויות ולהגירה איכותית, הנכונות ללמוד מאחרים – הם אחד המפתחות החשובים בהתאוששות הכלכלית של פורטוגל ובצמיחה שלה.

צילום: שאטרסטוק

ליסבון, פורטוגל. נבחרה ל"עיר התיירות הטובה ביותר"

לפתיחות הזו, המתבטאת גם בתהליך קבלת אזרחות קל יחסית למדינות אחרות (בשונה

מההליך בספרד, למשל, מבקשי האזרחות בפורטוגל אינם נדרשים להציג שליטה בפורטוגזית או בשפה אחרת ולא לעבור תחקור בפני נוטריון מקומי, יש השלכות רבות. היא לא רק גרמה לאזרחים רבים לעבור להתגורר בפורטוגל, אלא גרמה גם לפריחת התיירות במדינה (ולא רק בערים המתוירות), לכניסת משקיעים זרים שזיהו את הפריחה ולכניסתו של מטבע זר רב למדינה. זה כמובן סייע לכלכלה המקומית, והפך לאחד ממנועי הצמיחה הגדולים במדינה.

פורטוגל הינה כיום יעד תיירותי מוביל, היא נבחרה להיות "היעד התיירותי הכי טוב" על פי אתר האינטרנט Worlds Traveler, כשליסבון גם נבחרה ל"עיר התיירות הטובה ביותר". רשות התיירות המקומית זכתה גם היא להכרה עולמית, שימור העתיקות במדינה נחשב לאחד המוצלחים והמתקדמים בעולם. ההצלחה בתיירות מתבטאת גם בנתונים: בשנים 2014-2016 גדל שוק התיירות במדינה בשיעור של 11.1% כשאותה צמיחה חיובית המשיכה גם לתוך 2017. ההורדה הדרסטית בשיעור המע"מ (מ-23% ל-13%) הביאה להצלחה רבה בכל הנוגע לשוק התיירות, הנהנה מתיירים רבים המשאירים יותר כסף בעת ביקורם במדינה.

אין סיבה שמה שהצליח בפורטוגל לא יצליח אצלנו, ובהחלט יש מה ללמוד מכך. פתיחות דומה אצלנו יכולה להוביל לצמיחה, פלורליזם מסוג זה יכול להוביל לכניסת מטבע זר בשיעור רב יותר. זהו שיעור שכדאי למדינת ישראל ללמוד מפורטוגל.

הכותב הוא ממשרד עוה"ד דוד ידיד, העוסק בהוצאת אזרחות פורטוגלית, והשקעות נדל"ן בפורטוגל